

poľských a poľsko-slovenských seminárov, ktoré sa budú každoročne striedavo konať na Slovensku a v Poľsku. Na tohoročnom seminári klinickí psychológovia z Poľska a naši reprezentantovi oblastnou skupinou v Košiciach navzájom si predstavovali spoločnú prácu v oblasti diagnostikovej i celkovo vedecko-výskumnej osobnostnej zamerania. Druhý spoločný seminár, ktorý sa uskutoční v r. 1965 podobnou formou, bude monometrický, zasvätený projekčným technikám, s ktorými v Poľsku, bude monometrický.

Na seminári odaneho 24 prednášok okrem dvodňových a záverečných oficiálnych prejavov dr. Stančáka, dr. Choynowského dr. Genata, zástupcu Ministerstva zdravotníctva z Varšavy.

V úvodnom prejave sa dr. Stančák zaoberal vývojom klinickej psychológie v Československu a poukázal na hlavné nedostatky a ťažkosti, s ktorými zápasi klinickí psychológovia, najmä pri zaobštarávaní metód a potrebnej literatúry. Pretože nemáme výskumné pracoviská, ktoré by sa zaoberali výskumom adaptácie metód a k tomu ešte ak si primyslíme amatérske zaobštarávanie diagnostických pomôcok, vypuklo sa nám prejavujú negatívne faktory, ktoré brzdia rozvoj klinickej psychológie. Poukázal na nutnosť prejsť od amatérstva k profesionalizmu i na úseku klinickej psychológie.

Ďalšou cestou sa uberá psychológia v Poľsku, ktorá všetko svoje úsilie v terajšom období sústreďuje na výskum adaptácie metód a po vyriešení metodologických problémov bude sa môcť v širšom merítku sústreďiť na základný i aplikovaný psychologický výskum.

Dr. Choynowski v prehľadnom referáte hovoril o činnosti i vedeckom zameraní Psychometrického ústavu od jeho vzniku (1959) až po súčasnosť. Psychometrický ústav vo svojej vedecko-výskumnej činnosti sa pridrižava štyroch aspektov, ktoré udávajú zameranie i náplň práce.

1. Kvantitatívne psychometrické zameranie spočíva v tom, že každý analyzovaný jav musí mať kvantitatívny charakter.

2. V oblasti metodologickej veľká pozornosť ústavu sa sústreďuje na rozpracovanie metodologickej základne.

3. Vo výskume sa uplatňuje aspekt behavioristický — to znamená, že sa sústreďuje na štúdium správania človeka, a nie na analýzu psychických procesov.

4. Napokon je to zameranie diferenciácie, a to v oblasti psychológie vývoja, pedagogickej, sociálnej, klinickej a priemyselnej.

Vzhľadom na veľký nedostatok dobrých diagnostických pomôcok v tejto etape výskumnej práce sa ústav venuje validizácii základných testov inteligencie a schopnosti, záujmov, motivácie, osobnosti a iných. Ako postupujú vo výskume klinických metód, predniesli poľskí psychológovia výsledky svojich niekoľkorôrodných výskumov v 17 referátoch.

Mgr. Markowska referovala o Leiterovom teste a jeho význame pre diagnostiku hluchých detí. Standardizácia testu bola prevedená na základe výskumu 912 detí.

Mgr. Mlotkowska vo svojom referáte sa zamerala na pozorovanie dvoch metód labyrintu, a to staršej metódy Partensovej a novej — švajčiarskeho psychológa F. Chapuisa.

Dr. Pluzekowa a dr. Godorowski referovali o svojich skúsenostiach s MMPI z aspektu svojich vlastných výskumov tejto významnej diagnostickej metódy. Skúsenosti s Wittenbornovou škálou v psychiatrickej praxi, hlavne v psychofarmakologickej liečbe predniesla opäť dr. Pluzekowa. Wittenbornova škála sa využíva ako nástroj na sledovanie dynamiky liečebného procesu pri neurotických a psychotických ochoreniach.

Veľkú pozornosť sústredil na seba referát dr. Choynowského „Aplikácie lineárnej diskriminačnej funkcie pri diagnostike pomocou MMPI“.

Matematicky zdôvodnená hodnovernosť diagnostiky pomocou psychologických metód prosvedčivo ukazuje validitu MMPI testu v psychiatrickom výskume i v bežnej rutínnej praxi. Výskumu boli podrobené súbory normálov, schizofrenikov, psychopátov a alkoholikov. Diagnostická zhoda bola nasledovná: u normálov v 81%, u neurotikov v 75%, u schizofrenikov v 73%, u psychopátov v 78% a u alkoholikov v 64%.

U patologických súborov často dochádza k prekrývaniu symptómov, preto je aj menšia diagnostická zhoda.

Jedno odporudenie bolo venované problémom dotazníkových metód ich adaptácie na poľskú populáciu.

Mgr. Nowakowska predniesla obsiahly a dôkladne spracovaný referát o 16 faktorovom dotazníku osobnosti R. B. Cattella. Mgr. Leszczyńska o Thurstonovej škále temperamentu, dr. Choynowski o adaptácii Eysenckovho testu MPI a dr. Manturzewska o hudobnom teste osobnosti Cattella.

Dr. Pluzekowa a mgr. Grochulska vo svojich referátoch sa zaoberali psychologickou diagnostikou organických mozgových lézií. Okrem známych testov, ako je Rorschachova metóda, poukázali na význam Bend-Gestalt testu, Benderovho testu i na tzv. Reitanovho systému, ktorý aplikuje desiatky psychodiagnostických metód pri diagnostikovaní mozgových lézií.

Mgr. Tubyłowiczowa referovala o Choynowského teste pamäti, ktorý je v podstate modifikáciou Wechslerovej škály pamäti. Mgr. Mlotkowska oboznámila prítomných s krátkou škálou inteligencie podľa Choynowského.

Mgr. Skrzypekova sa zaoberala dotazníkom pre zachytenie instability detí.

V poslednom referáte poľských kolegov dr. Choynowski podal prehľad metód, s ktorými výskumne pracujú, i ktoré hodlajú podrobiť vedeckej analýze.

Psychometrický ústav rozpracováva niekoľko metód z okruhu inteligentných testov, testov osobnosti, hlavne projekčné techniky, testy pre motoriku a pozorovanie škály.

Zo slovenských prác odzneli štyri, a to prednáška inž. E. Fraenkela — vyšetrenie pamäti pomocou tzv. pamätového bubna. Tento spôsob vyšetrenia pamäti diferencuje pamäť, najmä jej zložku názornú a symbolickú.

Prom. psych. S. Bednárík referoval o Lüscherovom teste aj s demonštráciou testu.

Dr. A. Stančák predniesol referát na tému Perforačné skúšky v psychofarmakologickom výskume. V práci zhrnul viacero vlastných výsledkov v psychofarmakologickom výskume a diskutoval o hodnote perforačných skúšok v psychologických experimentoch.

V referáte — pletyzmografická metóda pri výskume emócií sa zaoberal teoretickým zdôvodnením významu aplikácie tzv. psychofyziológických a čiste psychologických metód v modernom výskume.

Zhodnotenie seminára previedla vyhodnocovacia komisia v zložení: Bárta, Hoskovec, Hvozdič, Manturzewska a Srnec. Záverečná zpráva bude uverejnená v Čs. psychológii.

K vzájomnému porozumeniu prispeli súhrny poľských referátov i preklady diskusných príspevkov a referátov do poľštiny, ktoré prevádzal dr. Stančák, čo prispelo k hladkému priebehu seminára.

Účastníci seminára mali možnosť prehládnuť si výstavu poľských diagnostických pomôcok.

Hlboké oboznámenie sa s prácou poľských klinických psychológov, osobné stretnutie a výmena názorov bola ziskom pre každého účastníka spoločného seminára. Informatívna zpráva o seminári bola uverejnená v 8-9. čísle Zpráv ČSPS.

Dr. A. Stančák, predseda OS ČSPS.